

A MAGYAR NYELV EREDETE

VIZSGATÉTELEK

1. A nyelvrokonság kérdései

- Miért nehéz az uráli (finnugor) nyelvek rokonságát bizonyítani?
- Hogyan keverednek össze a nyelvészet és társtudományai feladatai?
- Melyek a nyelvrokonítás nyelven kívüli mozgatórugói?
- Milyen módszerekkel dolgoznak a „déliabos nyelvészek”?
- A magyar mint ősnyelv
- A magyar nyelv tudománytalan rokonításai: magyar–hun, sumér, ótörök rokonítások
- A tipológiai és genetikai rokonság összekeveréséből származó problémák

Bereczki Gábor: A magyar nyelv finnugor alapjai. Bp, 1998. 29–35.

Csepregi Márta: Kérdések a nyelvrokonságról. In: Finnugor kalauz. Bp, 1998. 9–18

Hajdú Péter: Az uráli nyelvészet alapkérdései. Bp, 1981. 175–190.

Hajdú Péter: Új hazát találtak, őshazát kerestek. In: Uralisztikai olvasókönyv. Bp, 1981. 27–33.

Honti László (szerk.): A nyelvrokonságról. Az török, sumer és egyéb áfium ellen való orvosság. Bp, 2010.

Klima László: Magyarságtudatunk és a finnugor rokonság. In: Finnugor kalauz. Bp, 1998. 19–26

Maticsák Sándor: A magyar nyelv eredete és rokonsága. Bp, 2020. 13–158.

Pusztay János: Az „ugor–török” háború után. Bp, 1977.

Rédei Károly: Őstörténetünk kérdései. Bp, 1998. 47–110.

Róna-Tas András: A nyelvrokonság. Bp, 1978. 60–153, 298–302.

Zsirai Miklós: Őstörténeti csodabogarak. In: Uralisztikai olvasókönyv. Bp, 1981. 11–26.

2. Az uráli népek és nyelvek bemutatása

- Az uráli nyelvek földrajzi elhelyezkedése
- Az uráli nyelvek családfája (külső és belső nevekkel együtt)
- Az uráli nyelvek lélekszám szerinti csoportosítása
- Az államalkotó uráli népek nyelvi helyzete
- A kisebb uráli népek nyelvi helyzete, az orosz–finnugor együttélés jellemzői

Bereczki Gábor: A magyar nyelv finnugor alapjai. Bp, 1998. 20–23.

Hajdú Péter: Az uráli nyelvészet alapkérdései. Bp, 1981. 7–104.

Maticsák Sándor: A magyar nyelv eredete és rokonsága. Bp, 2020. 159–328.

Maticsák Sándor: A finnugor (uráli) népek helyzete Oroszországban. In: Debreceni Szemle 19/2: 160–169. Debrecen, 2011.

Pusztay János: Nyelvével hal a nemzet. Az oroszországi finnugor népek jelene és jövője 11 pontban. Bp, 2006.

Rédei Károly: Őstörténetünk kérdései. Bp, 1998. 13–16.

Szanukov, Ksenofont: Oroszország finnugor népei. In: Nyelvrokonaink. Bp, 2000. 121–178.

3. A nyelvrokonság bizonyítékai

- Az összehasonlító finnugor nyelvtudomány kialakulása
- Mi a szabályos hangmegfelelések tendenciája?
- Hogyan épült fel az alapnyelvi szókészlet?
- Az alapnyelvi zöngétlen zárhangok megfelelői a magyarban és a finn nyelvben (szókezdő és szóközépi pozícióban; nazális és zárhang szóbelseji kapcsolata)
- Az ősmagyar spirantizáció előzményei
- A finnugor nyelvrokonság alaktani bizonyítékai

Bereczki Gábor: A magyar nyelv finnugor alapjai. Bp, 1998. 67–79.

Hajdú Péter: Az uráli nyelvészet alapkérdései. Bp, 1981. 109–115.

Honti László: A történeti-összehasonlító nyelvtudományról dióhéjban. In: A nyelvrokonságról. Az török, sumer és egyéb áfium ellen való orvosság. Bp, 2010.

Maticsák Sándor: A magyar nyelv eredete és rokonsága. Bp, 2020. 329–430.

4. Az uráli őshaza

- Az ázsiai elmélet
- Az életföldrajz felhasználásával alkotott hagyományos elmélet
- Hajdú Péter fanevek vizsgálatán alapuló elmélete
- László Gyula elmélete
- Az ugor őshaza

Bereczki Gábor: A magyar nyelv finnugor alapjai. Bp, 1998. 23–27.

Hajdú Péter: Urali nyelvrokonaink. Bp, 1978. 45–60.

Klima László: Őshazáink, vándorlásaink. In: Finnugor kalauz. Bp, 1998. 27–35

Maticsák Sándor: A magyar nyelv eredete és rokonsága. Bp, 2020. 431–462.

Rédei Károly: Őstörténetünk kérdései. Bp, 1998. 17–27.

5. Az uráli alapnyelv

- A névszók és igék elkülönülése az alapnyelvben
- A névmások az alapnyelvben
- A számnevek az alapnyelvben
- A névszói esetragok az alapnyelvben
- Az irányhármasság az alapnyelvben
- Az igerendszer az alapnyelvben

Bereczki Gábor: A magyar nyelv finnugor alapjai. Bp, 1998. 35–62, 80–97.

Hajdú Péter: Az uráli nyelvészet alapkérdései. Bp, 1981. 105–174.

Maticsák Sándor: A magyar nyelv eredete és rokonsága. Bp, 2020. 393–430.

Rédei Károly: Őstörténetünk kérdései. Bp, 1998. 32–46.